

НАПИС
про повідомну реєстрацію галузевої (міжгалузевої), територіальної угоди,
колективного договору

Зареєстровано Департамент економічного розвитку
(найменування реєструючого органу)

Реєстраційний номер 02 від 16 січня 2017 року

Рекомендації реєструючого органу _____
(вихідний номер і дата надсилання листа)

_____
_____
_____

Директор департаменту
Уповноважена особа
Реєструючого органу

(підпис) Т. Кушнір (ініціали та прізвище)

М.П.

УГОДА
між Департаментом освіти і науки
Львівської облдержадміністрації та
Львівською обласною організацією
профспілки працівників освіти і науки
України
на 2016 – 2020 рр.

м. Львів – 2016

УГОДА

між Департаментом освіти і науки Львівської обласної держадміністрації та
Львівською обласною організацією профспілки
працівників освіти і науки України на 2016-2020 рр.

РОЗДІЛ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Визнаючи дану угоду нормативним актом, на підставі якого здійснюватиметься регулювання соціально-економічних, виробничих і трудових відносин, сторони домовились про наступне:

- 1.1 Ця угода укладена на 2016-2020 рр. і набирає чинності з моменту її підписання представниками сторін та діє до укладення нової або перегляду цієї угоди.
- 1.2. Сторонами угоди є:
  - Департамент освіти і науки Львівської обласної держадміністрації в особі директора Департаменту, який представляє інтереси роботодавців і має відповідні повноваження (надалі Департамент освіти і науки);
  - Львівська обласна організація профспілки працівників освіти і науки в особі голови обласної організації Профспілки, яка представляє інтереси працівників закладів та установ освіти області (надалі обласна організація Профспілки)
- 1.3. Угода визначає узгоджені позиції і дії Сторін, спрямовані на їх співробітництво, створення умов для підвищення ефективності роботи навчальних закладів та установ освіти (далі – заклади освіти), науки, реалізацію на цій основі професійних, трудових і соціально-економічних гарантій працівників, забезпечення їх конституційних прав, досягнення злагоди в суспільстві.
- 1.4. Сторони зобов'язуються дотримуватись принципів соціального партнерства: паритетності представництва, рівноправності сторін, взаємної відповідальності, конструктивності, аргументованості під час проведення переговорів щодо укладення угоди, внесення змін і доповнень до неї, вирішення соціально-економічних питань і врегулювання трудових відносин.
- 1.5. Угода укладена відповідно до Законів України «Про колективні договори і угоди», «Про соціальний діалог в Україні», Генеральної та Галузевої угод, законів про освіту, інших законодавчих актів України, рішень облдержадміністрації і обласної ради і не підміняє їх.
- 1.6. Положення цієї угоди діють безпосередньо у дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних, професійно-технічних і вищих навчальних закладах та установах освіти, незалежно від форм власності та є основою для укладання в них колективних договорів. Норми угоди, як мінімальні гарантії, не можуть бути погіршені під час ведення колективних переговорів і укладення регіональних угод на рівні міст, районів і Об'єднаних територіальних громад (далі ОТГ) та колективних договорів установ і закладів освіти.

- 1.7. Дія Угоди поширюється на осіб, які знаходяться в трудових правовідносинах з установами і закладами освіти, працівників органів управління освітою, профспілкових органів, які працюють на виборних та штатних посадах, осіб, що навчаються і знаходяться у сфері впливу сторін.
- 1.8. Зміни, що випливають із змін чинного законодавства та Генеральної і Галузевої угод, застосовуються без внесення змін до Угоди. За необхідності зміни та доповнення або припинення дії Угоди можуть вноситися після переговорів Сторін та досягнення згоди.
- 1.9. Пропозиції кожної із сторін щодо внесення змін і доповнень до угоди розглядаються спільно, відповідні рішення приймаються у 10-денний термін з дня їх отримання іншою стороною.
- 1.10. Жодна із сторін, що уклали цю угоду, не може протягом усього терміну дії в односторонньому порядку приймати рішення, що змінюють норми, положення, зобов'язання Угоди.
- 1.11. Сторони домовилися, що при зміні власника навчального закладу чинність колективних договорів зберігається до укладення нових.
- 1.12. Сторони створюють умови для інформаційного забезпечення працівників, осіб, які навчаються, щодо стану виконання норм, положень і зобов'язань Угоди, дотримуючись періодичності оприлюднення відповідної інформації не рідше одного разу на рік.
- 1.13. Департамент освіти і науки забезпечує текстами угод управління та відділи освіти райдержадміністрацій та міськвиконкомів, органи управління освітою ОТГ, а обласна організація профспілки забезпечує текстами угоди міські та районні організації профспілки, первинні профспілкові організації навчально-виховних закладів освіти.
- 1.14. Додатки до колективної угоди є її невід'ємною частиною.
- 1.15. Додаток № 2 до колективної угоди набирає чинності з дня схвалення його Радою ректорів вищих навчальних закладів Львівщини.

РОЗДІЛ II

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УМОВ СТАБІЛЬНОГО РОЗВИТКУ ОСВІТИ

ОБЛАСТІ

Департамент освіти і науки:

- 2.1. Домагатиметься фінансування закладів освіти області в обсягах, передбачених чинним законодавством, з урахуванням фінансового забезпечення.
- 2.2. Забезпечуватиме виконання нормативів матеріально-технічного, фінансового забезпечення закладів освіти не нижче від розмірів, визначених Міністерством освіти і науки України та у межах відповідних бюджетних призначень.
- 2.3. Контролюватиме в межах повноважень діяльність закладів освіти і науки, що належать до сфери Департаменту освіти і науки Львівської ОДА.
- 2.6. Сприятиме збереженню мережі закладів освіти, особливо у сільській місцевості та забезпеченню обсягів їх фінансування.

- 2.7. В межах наявних коштів створюватиме необхідні організаційні, матеріально-фінансові умови для реалізації пріоритетних напрямів розвитку освіти області.
- 2.8. Організовує систематичну роботу для забезпечення підвищення кваліфікації і перепідготовки педагогічних та науково-педагогічних кадрів.
- 2.9. Вживатиме заходів для передбачення видатків на підвищення кваліфікації педагогічних працівників.
- 2.10. Забезпечить стабільне функціонування підвідомчих навчальних закладів освіти і науки та раціональне використання коштів їх загального і спеціального фондів.
- 2.11. Сприятиме функціонуванню: районних (міських) методичних кабінетів (центрів) при органах управління освітою; методичного супроводу в органах управління освітою в ОТГ.
- 2.12. Вживе заходів для реалізації положень, передбачених ст.ст. 14, 55, 57 Закону України „Про освіту”, в частині соціально-економічного забезпечення працівників освіти,
- 2.13. Сприятиме реалізації положень Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підтримки учасників бойових дій та їхніх дітей; дітей, один із батьків яких загинув у районі проведення антитерористичних операцій, бойових дій чи збройних конфліктів або під час масових акцій громадянського протесту; дітей, зареєстрованих як внутрішньо переміщені особи, для здобуття професійно-технічної та вищої освіти».

Сторони угоди домовились:

- 2.14. Спрямувати свою діяльність на створення умов для забезпечення стабільної та ефективної роботи закладів освіти і науки.
- 2.15. Брати участь в організації, підготовці та проведенні заходів, спрямованих на підвищення професійної майстерності працівників освіти.
- 2.16. Вживати заходів для недопущення прийняття законодавчих актів, які загрожують звуженням прав і свобод громадян в галузі освіти, зокрема тих, що стосуються:
  - закриття загальноосвітніх навчальних закладів у сільській місцевості;
  - ліквідації, реорганізації та перепрофілювання загальноосвітніх, дошкільних, позашкільних, професійно-технічних навчальних закладів, коледжів та інших закладів освіти;
  - зміни нормативів щодо наповнюваності класів загальноосвітніх навчальних закладів, груп дошкільних і позашкільних навчальних закладів, передбачених положеннями ст.14 Закону України “Про загальну середню освіту”, ст. 14 Закону України “Про дошкільну освіту” та ст.18 Закону України “Про позашкільну освіту”, а також

- норм щодо кількості учнів у групах при поділі класів для вивчення окремих предметів;
- збільшення кількості студентів на одного викладача у вищих навчальних закладах III–IV рівнів акредитації, введення таких нормативів у коледжах (навчальних закладах I–II рівнів акредитації);
  - збільшення обсягу педагогічного навантаження порівняно з передбаченим ст. 25 Закону України “Про загальну середню освіту” та ст. 22 Закону України “Про позашкільну освіту”;
  - зменшення кількості годин в навчальних планах загальноосвітніх навчальних закладів;
  - посилення інтенсифікації праці науково-педагогічних і педагогічних працівників;
  - скорочення чисельності педагогічних і науково-педагогічних працівників;
  - зміни умов нормування праці педагогічних працівників, зокрема, включення обсягу педагогічної роботи, пов’язаної із зовнішнім незалежним оцінюванням, до педагогічного навантаження педагогічних працівників.
- 2.17. Сприяти належному фінансовому забезпеченню дошкільних, позашкільних навчальних закладів
- 2.18. Не рідше одного разу на рік, заслуховувати на спільних засіданнях колегії Департаменту освіти і науки та президії обласної організації Профспілки питання про стан дотримання чинного трудового законодавства в закладах освіти і науки.

Сторони Угоди рекомендують керівникам органів управління освітою, закладів та установ освіти і науки, відповідним профспілковим органам:

- 2.19. Вживати заходів для забезпечення у повному обсязі видатків на оплату праці працівників навчальних закладів для її першочергової виплати при затвердженні місцевих бюджетів.
- 2.20. Вважати обов’язковими для виконання рішення Атестаційної комісії третього рівня при Департаменті освіти і науки.

Обласна організація Профспілки зобов’язується:

- 2.21. Сприяти зміцненню виробничої та трудової дисципліни в закладах освіти.
- 2.22. Утримуватись від організації страйків з питань, включених до Угоди, за умови їх вирішення у встановленому законодавством порядку.

РОЗДІЛ III

ВИРОБНИЧІ ТА ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ. РЕЖИМ ПРАЦІ ТА ВІДПОЧИНКУ.

Департамент освіти і науки зобов'язується:

- 3.1. Спрямувати діяльність органів управління освітою, керівників закладів освіти на створення умов для безумовної реалізації прав громадян на освіту.
- 3.2. Забезпечити дотримання встановлених чинним законодавством норм тривалості робочого часу і часу відпочинку для працівників галузі.
- 3.3. Забезпечити наявність в кожному навчально-виховному закладі правил внутрішнього розпорядку, розроблених та затверджених відповідно до Типових правил внутрішнього трудового розпорядку.
- 3.4. Забезпечити встановлення педагогічним і науково-педагогічним працівникам скороченої тривалості робочого часу відповідно до чинного законодавства.
- 3.5. Сприяти у введенні курсу „Соціальний захист працівників освіти” для керівних, педагогічних працівників закладів освіти, які проходять курсову перепідготовку і підвищення кваліфікації на базі Львівського обласного інституту підвищення кваліфікації педагогічних працівників, виділивши при цьому необхідну кількість годин для кожної групи слухачів.

Сторони Угоди рекомендують керівникам органів управління освітою, установ та закладів освіти:

- 3.6. Приймати на роботу нових працівників у разі забезпечення повної зайнятості працівників за фахом і відсутності прогнозу щодо їхнього вивільнення за п.1. ст. 40 КЗпП України.
- 3.7. Спрямувати контрактну форму трудового договору на створення умов для виявлення ініціативності працівника, враховуючи його індивідуальні здібності, правову і соціальну захищеність. Забезпечувати додаткові, порівняно з чинним законодавством, пільги, гарантії та компенсації для працівників, з якими укладено контракт.
- 3.8. Звільнення педагогічних працівників навчальних закладів у зв'язку із скороченням обсягу роботи, здійснювати лише після закінчення навчального року (крім професійно-технічних та вищих навчальних закладів).
- 3.9. Не допускати переукладення, з ініціативи органів місцевого самоврядування, в односторонньому порядку трудового договору у формі контракту з керівниками загальноосвітніх навчальних закладів комунальної форми власності.
- 3.10. Обмежити укладення строкових договорів з працівниками з мотивації необхідності його випробовування. Не допускати переукладення безстрокового трудового договору на строковий з підстав досягнення працівником пенсійного віку з ініціативи власника (крім наукових та науково-педагогічних працівників).

- 3.11. Забезпечити дотримання чинного законодавства щодо повідомлення працівників про зміну істотних умов праці, зокрема, педагогічних працівників щодо обсягу навчального (педагогічного) навантаження на наступний навчальний рік, не пізніше ніж за 2 місяці до їх запровадження.
- 3.12. Надавати щорічні відпустки керівним, педагогічним, науково-педагогічним працівникам, згідно затверджених і погоджених графіків відпустки, як правило, в канікулярний період і, як виняток, для санаторно-курортного лікування та оздоровлення працівників, у тому числі на базі пансіонату «Пролісок» у м. Трускавці, протягом навчального року. У зв'язку із сімейними обставинами надавати, як виняток, на підставі особистих заяв педагогічних працівників, частину щорічної основної відпустки протягом навчального року (сумарно не більше 10 календарних днів).
- 3.13. Надавати працівникам закладів освіти за ненормований робочий день додаткові відпустки, визначені колективними договорами (згідно переліку затвердженого Міністерством освіти і науки України – додаток № 1 Галузевої Угоди).
- 3.14. Надавати жінкам, які мають двох і більше дітей віком до 15 років або дитину-інваліда, або яка усиновила дитину, одинокій матері, батьку, який виховує дитину без матері додаткову соціальну відпустку тривалістю 10 (за наявності декількох підстав 17) календарних днів.
- 3.15. Встановлювати та надавати працівникам за рахунок власних коштів інші види оплачуваних відпусток (у разі особистого шлюбу або шлюбу дітей, народження дитини, смерті близьких родичів, для догляду за хворим членом сім'ї, батькам, діти яких у віці до 18 років вступають до навчальних закладів, розташованих у іншій місцевості, батькам, чії діти йдуть до першого класу школи, ветеранам, донорам тощо), зокрема, головам виборних органів Профспілки, які працюють на громадських засадах, на умовах колективних договорів.
- 3.16. Сприяти наданню можливості непедагогічним працівникам закладів освіти і науки, які, відповідно до чинного законодавства, мають право на викладацьку роботу, виконувати її в межах основного робочого часу.
- 3.17. Забезпечити дотримання чинного законодавства щодо надання в повному обсязі гарантій і компенсацій працівникам закладів та установ освіти, які направляються для підвищення кваліфікації (з одного чи декількох предметів), підготовки, перепідготовки, навчання інших професій з відривом від виробництва.
- 3.18. Забезпечити матеріальне заохочення педагогічних та науково-педагогічних працівників, учні та студенти яких стали переможцями всеукраїнських та міжнародних учнівських і студентських олімпіад, конкурсів, турнірів.
- 3.19. Створювати умови для використання педагогічними та науково-педагогічними працівниками окремих днів тижня, вільних від навчальних занять, та виконання іншої педагогічної роботи за

розкладом з метою підвищення кваліфікації, самоосвіти, підготовки до занять тощо за межами навчального закладу.

- 3.20. При складанні розкладів навчальних занять уникати нераціональних витрат часу педагогічних працівників, які здійснюють викладацьку роботу.
- 3.21. Забезпечити організацію для вчителів, керівників установ і закладів освіти, працівників інститутів післядипломної педагогічної освіти та методичних кабінетів (центрів) короткотермінові курси, семінари, конференції з питань законодавства про освіту, про оплату праці, трудового законодавства.
- 3.22. Погоджувати з профспілковими комітетами:
- графік відпусток;
  - навчальне навантаження;
  - склад атестаційної комісії;
  - тарифікаційні списки;
  - режим роботи та розклад уроків;
  - надурочні роботи;
  - положення про виплату щорічної грошової винагороди за сумлінну працю та її розподіл;
  - положення про виплату премій;
  - внесення змін та доповнень до статутів навчальних закладів з питань праці і соціально-економічних інтересів працівників та осіб, які навчаються.
- 3.23. Затверджувати посадові обов'язки працівників з погодженням із профспілковим комітетом.

Сторони угоди спільно домовились:

- 3.24. Періоди, впродовж яких у навчальних закладах не здійснюється навчальний процес (освітня діяльність) у зв'язку із санітарно-епідеміологічними, кліматичними чи іншими, не залежними від працівників обставинами, є робочим часом педагогічних, науково-педагогічних та інших працівників. У зазначений час працівники залучаються до навчально-виховної, організаційно-методичної, організаційно-педагогічної, наукової робіт і відповідності до наказу керівника закладу в порядку, передбаченому колективним договором та правилами внутрішнього трудового розпорядку.
- 3.25. Залучення учителів, які здійснюють індивідуальне навчання дітей за медичними показаннями, а також асистентів учителів до виконання іншої організаційно-педагогічної роботи у канікулярний період, здійснюється в межах кількості годин навчального навантаження, установленого при тарифікації до початку канікул.
- 3.26. Тривалість робочого часу педагогічних працівників, залучених у період, що не збігається із щорічною оплачуваною відпусткою, на строк не більше одного місяця, до роботи в оздоровчі табори з денним перебуванням дітей, що діють в канікулярний період у тій же місцевості на базі загальноосвітніх та інших навчальних закладів, не

- може перевищувати кількості годин, встановлених при тарифікації до початку такої роботи, чи при укладенні трудового договору.
- 3.27. Залучення педагогічних працівників у канікулярний період, який не збігається з їх щорічною оплачуваною відпусткою, до роботи в оздоровчих таборах, розташованих в іншій місцевості, здійснюється лише за згодою працівників.
  - 3.28. Навчальне навантаження викладача визначається обсягом навчальних занять, доручених для проведення конкретному викладачеві, та вираженим в академічних (облікових) годинах.
  - 3.29. Види навчальних занять, що входять в обов'язковий обсяг навчального навантаження викладача відповідно до його посади, встановлюються кафедрою (предметною або цикловою комісією).
  - 3.30. Мінімальний та максимальний обов'язковий обсяг навчального навантаження науково-педагогічних працівників в межах їх робочого часу встановлює вищий навчальний заклад з урахуванням виконання ними інших обов'язків (методичних, наукових, організаційних) у порядку, передбаченому його статутом та колективним договором. У коледжах (вищих навчальних закладах 1 і 2 рівнів акредитації) обсяг навчального навантаження викладачів визначається згідно з чинним законодавством.
  - 3.31. Графік робочого часу науково-педагогічних працівників визначається розкладом аудиторних навчальних занять і консультацій, розкладом або графіком контрольних заходів та іншими видами робіт, передбаченими індивідуальним робочим планом викладача. Час виконання робіт, не передбачених розкладом або графіком контрольних заходів, визначається у порядку, встановленому вищим навчальним закладом, з урахуванням особливостей спеціальності та форм навчання. Забороняється відволікати науково-педагогічних працівників (викладачів) від проведення навчальних занять та контрольних заходів, передбачених розкладом.
  - 3.32. У випадках виробничої необхідності у вищих навчальних закладах науково-педагогічний працівник може залучатися до проведення навчальних занять понад обов'язковий обсяг навчального навантаження, визначений індивідуальним робочим планом, в межах свого робочого часу. Додаткова кількість облікових годин встановлюється вищим навчальним закладом і не може перевищувати 0,25 мінімального обов'язкового обсягу навчального навантаження. Зміни в обов'язковому навчальному навантаженні викладача вносяться в його індивідуальний робочий план.
  - 3.33. Проводити спільні навчання керівників та голів профспілкових комітетів навчально-виховних закладів у містах, районах та ОТГ області з питань укладання колективних договорів, трудового законодавства, законодавства про оплату праці, про охорону праці, про освіту та соціального страхування.
  - 3.34. Сприяти вирішенню спірних питань щодо застосування контрактної форми та строкових трудових договорів, надання відпусток, оплати праці, запобігання виникненню колективних трудових спорів.

- 3.35. Сприяти протягом року оздоровленню педагогічних працівників на базі пансіонату „Пролісок” у м. Трускавці при проходженні ними курсової перепідготовки.

Обласна організація Профспілки зобов'язується:

- 3.36. Представляти та захищати трудові, соціально-економічні права та інтереси освітян – членів профспілки у відносинах з роботодавцями, органах державної влади, органах місцевого самоврядування і в судових органах.
- 3.37. З метою захисту прав освітян здійснювати силами комісій міськрайрад та профкомів і правової інспекції праці обласної організації Профспілки, яка діє відповідно до Положення про Правову службу профспілки працівників освіти і науки України, затвердженого президією ЦК Профспілки 16.02.2004 р., громадський контроль за додержанням законодавства про працю, про освіту, про охорону праці.
- 3.38. Забезпечити керівним, педагогічним працівникам закладів освіти області, які проходять курсову перепідготовку і підвищення кваліфікації при Львівському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти читання курсу лекцій з питань законодавства про освіту, трудового законодавства та соціально-економічного захисту працівників.
- 3.39. Реалізувати читання курсу лекцій з питань трудового законодавства керівникам районних, міських відділів та управлінь освіти, керівникам органів управління освітою ОТГ та керівникам навчально-виховних закладів у програмі правового всеобучу та атестації керівників з охорони праці.
- 3.40. Ініціювати внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 14.04.1997 р. № 346 «Про затвердження порядку надання щорічної основної відпустки тривалістю до 56 календарних днів керівним працівникам навчальних закладів та установ освіти...» з метою врегулювання питання щорічних відпусток працівникам нових типів навчальних закладів та навчально-виховних комплексів тощо.

**РОЗДІЛ IV
ЗАЙНЯТІСТЬ**

Департамент освіти і науки зобов'язується:

- 4.1. Сприяти реалізації державної політики зайнятості населення відповідно до законів України “Про зайнятість населення”, “Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні”, Указу Президента України від 23.01.1996 р. “Про заходи щодо реформування системи підготовки спеціалістів та працевлаштування випускників вищих навчальних закладів” в частині працевлаштування молодих спеціалістів.

- 4.2. Забезпечити аналіз зайнятості освітян області на основі статистичних звітів та розглядати це питання разом з обласною організацією профспілки одночасно з підсумками виконання угоди.
- 4.3. Спільно з відповідними органами державної служби зайнятості населення брати участь у розробці, реалізації, контролі за виконанням заходів щодо забезпечення зайнятості працівників галузі при їх вивільненні.
- 4.4. Сприяти роботі молодіжних центрів праці, їх взаємодії з державною службою зайнятості.
- 4.5. Вживати заходів для недопущення в закладах освіти і науки масових вивільнень працівників з ініціативи власника або уповноваженого ним органу, крім випадків ліквідації чи реорганізації (понад 3 відсотки чисельності працівників упродовж календарного року).
- 4.6. Не допускати скорочення чисельності педагогічних працівників при запровадженні новітніх форм і технологій організації навчального процесу у навчальних закладах.
- 4.7. Забезпечити контроль за відповідністю штатних розписів навчальних закладів до Типових затверджених Міністерством освіти і науки України.
- 4.8. Самостійно або спільно з підпорядкованими органами управління освітою порушувати питання перед місцевими органами виконавчої влади про поетапне звільнення працівників за умови неможливості їхнього подальшого працевлаштування.
- 4.9. Повідомляти обласну організацію профспілки про рішення Департаменту науки і освіти про зміни в організації виробництва і праці, в тому числі реорганізацію і перепрофілювання підпорядкованих установ і закладів освіти, масове скорочення чисельності або штату працівників не пізніше ніж за 3 місяці до запланованих дій з обґрунтуванням та заходами забезпечення зайнятості вивільнюваних працівників.

Сторони Угоди рекомендують керівникам органів управління освітою, установ та закладів освіти:

- 4.10. Проводити консультації з Департаментом освіти і науки та обласною організацією Профспілки з приводу виникнення обґрунтованої необхідності скорочення більше як 3 відсотків чисельності працівників.
- 4.11. Рішення про зміни в організації виробництва і праці, реорганізацію і перепрофілювання закладів, що призводять до скорочення чисельності або штату працівників, узгоджені з відповідними профспілковими органами, приймати не пізніше ніж за 3 місяці до намічених дій з економічним обґрунтуванням та заходами забезпечення зайнятості працівників, що вивільняються. Тримісячний період використовувати для здійснення роботи, спрямованої на зниження рівня скорочення чисельності працівників.
- 4.12. Забезпечити працевлаштування на вільні і новостворені робочі місця в закладах освіти і науки незайнятого населення, зареєстрованого у державній службі зайнятості, відповідно до кваліфікаційних вимог,

надаючи при цьому перевагу професійно досвідченим працівникам та випускникам закладів освіти.

- 4.13. Передбачати у колективних договорах закладів освіти і науки заходи щодо попередження безробіття, створення нових (додаткових) робочих місць. Забезпечити формування розділів „Зайнятість та соціальний захист від безробіття” в колективних договорах.
- 4.14. Вжити заходів для недопущення запровадження такого режиму роботи працівників навчальних закладів, який може призвести до встановлення місячної заробітної плати в розмірі менше мінімальної заробітної плати.
- 4.15. З метою створення педагогічним, науково-педагогічним працівникам відповідних умов праці, які б максимально сприяли забезпеченню продуктивної зайнятості та зарахуванню періодів трудової діяльності до страхового стажу для призначення відповідного виду пенсії :
  - при звільненні педагогічних працівників вивільнені години розподіляти у першу чергу між тими працівниками, які мають неповне тижневе навантаження та за наявності відповідного фаху;
  - залучати до викладацької роботи керівних, педагогічних та інших працівників закладів освіти, працівників інших підприємств, установ, організацій лише за умови забезпечення штатних педагогічних, науково-педагогічних працівників навчальним навантаженням в обсязі не менше відповідної кількості годин на ставку;
  - передавати уроки з окремих предметів у початкових класах, в т.ч. уроки іноземної мови, фізичної культури, образотворчого мистецтва, музики, інформатики лише спеціалістам за наявності об’єктивних причин при умові забезпечення повного навантаження учителів початкових класів, забезпечуючи при цьому оплату праці відповідно до положень п.74 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти.
- 4.16. Не допускати ліквідації закладів освіти при створенні на їх базі нових типів навчальних закладів. Дії органів управління освітою, засновника по створенню нових навчальних закладів (опорний заклад, НВК ін.) на базі існуючих здійснювати виключно в порядку реорганізації.

Сторони угоди спільно домовились:

- 4.17. Не допускати необґрунтованого звільнення працівників.
- 4.18. Застосовувати при оптимізації навчальних закладів та установ освіти звільнення працівників за скороченням штатів або чисельності працівників лише як крайній засіб, коли вичерпані всі можливості їх працевлаштування в інших навчальних закладах.
- 4.19. Не допускати зменшення обсягу навчального навантаження особам передпенсійного віку.
- 4.20. При зміні власника навчального закладу, зокрема при передачі навчальних закладів у власність ОТГ, дія трудових договорів працівників продовжується.

Обласна рада Профспілки зобов'язується:

- 4.21. Здійснювати громадський контроль за дотриманням трудового законодавства при вивільненні працівників.

**РОЗДІЛ V
ОПЛАТА ПРАЦІ**

Департамент освіти і науки зобов'язується:

- 5.1. Сприяти усуненню причин порушення термінів виплати заробітної плати.

Сторони Угоди рекомендують керівникам органів управління освітою, установ та закладів освіти:

- 5.2. Забезпечити дотримання в закладах освіти і науки законодавства про оплату праці, її розмірів, встановлених нормативно-правовими актами, та термінів виплати зазначених у колективних договорах.
- 5.3. Припиняти трудові договори, контракти, з керівниками закладів освіти і науки у разі порушення ними законодавства щодо виплати заробітної плати.
- 5.4. Щорічно передбачати видатки на виплату педагогічним працівникам винагороди за сумлінну працю, зразкове виконання службових обов'язків у відповідності до ст. 57 Закону України «Про освіту» у відсотках до посадових окладів чи ставок заробітних плат педагогічних працівників, встановлених у п. 64 Інструкції про оплату праці (без врахування педагогічного навантаження).
При звільненні педагогічних працівників з роботи серед навчального року винагороду за сумлінну працю, зразкове виконання службових обов'язків виплачувати при звільненні з урахуванням фактичного часу роботи.
- 5.5. Установлювати педагогічним працівникам, які перебувають у відпустці по догляду за дитиною, навчальне навантаження під час тарифікації на відповідний навчальний рік у обсязі не менше минулого навчального року. На період їх відпустки години навчального навантаження тимчасово передавати вчителям, викладачам, іншим педагогічним працівникам. Після закінчення відпустки забезпечувати педагогічним працівникам навантаження, встановлене при тарифікації на початок навчального року.
- 5.6. При встановленні вчителям, викладачам навчального навантаження на новий навчальний рік зберігати, як правило, його обсяг, а також дотримуватися принципу наступності роботи, викладання предметів у класах, групах.
- 5.7. З метою дотримання вимог Положення про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20 липня 2004 року № 601 та Положення про навчальні кабінети з природничо-математичних предметів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженого

наказом Міністерства освіти і науки України від 14 грудня 2012 року № 1423, при встановленні доплат за завідування навчальними кабінетами:

- не обмежувати типів та кількості навчальних кабінетів загальноосвітніх навчальних закладів, за завідування якими встановлюється додаткова оплата;
  - забезпечити оплату за завідування одним працівником кількома навчальними кабінетами.
- 5.8. Здійснювати відповідні доплати керівним працівникам навчальних закладів, які виконують на підставі норм чинного законодавства викладацьку роботу, за умови покладення на них у випадках виробничої необхідності обов'язків по завідуванню відповідними навчальними кабінетами чи класних керівників.
- 5.9. Погодинну оплату праці педагогічних працівників здійснювати лише у випадках:
- заміщення протягом двох місяців тимчасово відсутніх педагогів;
  - оплати праці працівників інших установ, які залучаються до педагогічної роботи.
- 5.10. Здійснювати оплату праці у випадках простою, коли заняття не проводяться з незалежних від працівника причин (несприятливі метеорологічні умови, епідемії, сільгоспроботи і т. д.) з розрахунку заробітної плати, встановленої при тарифікації.
- 5.11. Педагогічним працівникам, у яких з незалежних від них причин протягом навчального року навантаження зменшується порівняно з встановленим при тарифікації, виплачувати заробітну плату відповідно до п. 76 Інструкції "Про порядок обчислення заробітної плати працівникам освіти".
- 5.12. Здійснювати додаткову оплату за роботу в нічний час (з 10-ї години вечора до 6-ї години ранку) працівникам, які за графіками роботи працюють у цей час, у розмірі не менше 40 % посадового окладу (тарифної ставки).
- 5.13. Передбачати в кошторисах установ та закладів освіти видатки на преміювання, стимулювання творчої праці і педагогічного новаторства керівних і педагогічних працівників у розмірах не менше 2 відсотків планового фонду заробітної плати та надання матеріальної допомоги працівникам установ і закладів освіти в розмірі до одного посадового окладу
- 5.14. Забезпечувати оплату праці працівників закладів освіти і науки, які замінюють будь-які категорії тимчасово відсутніх працівників у повному розмірі.
- 5.15. Здійснювати виплату заробітної плати через установи банків відповідно до чинного законодавства лише на підставі особистих заяв працівників.
- 5.16. Гарантувати оплату праці в галузі за роботу в понадурочний час, у святкові, неробочі та вихідні дні у подвійному розмірі.

- 5.17. Зберігати за працівниками, які брали участь у страйку через невиконання норм законодавства, колективних договорів та угод з вини роботодавця, заробітну плату в повному розмірі на підставі положень колективних договорів і угод.
- 5.18. Забезпечити своєчасну виплату заробітної плати в робочі дні у строки, встановлені колективним договором з дотриманням положень ст. 24 Закону України “Про оплату праці”. Розмір заробітної плати за першу половину місяця визначати в колективних договорах за погодженням з профкомами, але не менше оплати за фактично відпрацьований час з розрахунку тарифної ставки (посадового окладу) працівника.
- 5.19. Здійснювати, згідно з чинним законодавством, компенсацію втрати частини заробітної плати, пов'язаної із порушенням термінів її виплати.
- 5.20. Забезпечити своєчасне проведення індексації грошових доходів працівників галузі у зв'язку із змінами цін на споживчі товари і послуги відповідно до чинного законодавства.
- 5.21. Забезпечити встановлення надбавок педагогічним працівникам відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2011 р. № 373 «Про встановлення надбавки педагогічним працівникам дошкільних, позашкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладів, вищих навчальних закладів I - II рівня акредитації, інших установ і закладів незалежно від їх підпорядкування» в максимальному розмірі у межах фонду оплати праці.
- 5.22. Здійснювати оплату праці вчителів, які викладають декілька предметів інваріантної складової навчального плану, зокрема й у іншому загальноосвітньому навчальному закладі, та пройшли курси підвищення кваліфікації з цих предметів, виходячи з присвоєної кваліфікаційної категорії з основного предмета (за фахом).
- 5.23. Забезпечити підвищення кваліфікації учителів початкових класів з іноземної мови, інформатики, які не є фахівцями з цих предметів.
- 5.24. Встановлювати педагогічним та іншим працівникам, які працюють в інклюзивних класах (групах) та з ВІЛ-інфікованими дітьми, підвищені розміри посадових окладів (ставок заробітної плати) відповідно до пунктів 28, 29 та 31 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти України від 15.04.1993 № 102, а також надбавку за складність у роботі в розмірі до 50 відсотків посадових окладів (ставок заробітної плати) відповідно до пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 30.08.2002 № 1298.
- 5.25. Виплачувати при припиненні трудового договору внаслідок порушення власником або уповноваженим ним органом законодавства про працю, колективного чи трудового договору (статті 38 і 39) - у розмірі, передбаченому колективним договором, але не менше чотиримісячного середнього заробітку.

Сторони угоди спільно домовились:

- 5.26. Вживати заходів для підвищення рівня заробітної плати працівників галузі.
- 5.27. Здійснювати контроль за своєчасною виплатою заробітної плати в закладах освіти, аналізувати причини порушень і вживати заходи щодо їх усунення.
- 5.28. Сприяти забезпеченню своєчасної виплати заробітної плати працівникам закладів освіти і науки за період відпусток, поточної заробітної плати не рідше двох разів на місяць через проміжок часу, що не перевищує 16 календарних днів, у терміни визначені колективними договорами, з дотриманням вимог Конвенції МОП № 95 “Про охорону заробітної плати”.
- 5.29. Встановлювати розміри доплат за суміщення професій, посад, розширення зони обслуговування, за виконання обов’язків тимчасово відсутніх працівників без звільнення від своєї основної роботи на підставі колективних договорів з використанням на цю мету усієї економії фонду заробітної плати за відповідними посадами.
- 5.30. Вживати заходів для встановлення підвищеної оплати праці педагогічних та інших працівників навчальних закладів за роботу з ВІЛ-інфікованими дітьми.
- 5.31. Вживати заходів для недопущення дискримінації в оплаті праці працівників бюджетної сфери, зокрема галузі освіти.
- 5.32. Вживати заходів для відновлення та збереження співвідношень в оплаті праці педагогічних, науково-педагогічних, наукових та інших категорій працівників, досягнення її розміру до законодавчого встановленого рівня.
- 5.33. Розглядати пропозиції виборних органів організаційних ланок профспілки працівників освіти і науки щодо застосування заходів матеріального та дисциплінарного впливу до керівників установ та закладів освіти і науки, з вини яких допущена заборгованість із заробітної плати, інформувати їх щодо результатів розгляду.

Обласна організація Профспілки зобов’язується:

- 5.34. Надавати працівникам закладів освіти необхідну правову та консультативну допомогу з питань оплати праці.
- 5.35. Порушувати питання про притягнення до відповідальності осіб винних у невиконанні вимог законодавства про оплату праці, умов даної угоди, що стосуються оплати праці згідно ст. 147, п. 1 ст. 41 КЗпП України, ст. 36 Закону України “Про оплату праці”, ст. 18 Закону України “Про колективні договори і угоди”.
- 5.36. Представляти на прохання працівника його інтереси щодо оплати праці в комісіях із розгляду індивідуальних трудових спорів, в судах.
- 5.37. Повідомляти про факти порушень законодавства про оплату праці галузеву Профспілку працівників освіти і науки України, Департамент освіти та Державну інспекцію праці. Вимагати притягнення до відповідальності посадових осіб, винних в порушенні законодавства про оплату праці.

- 5.38. Проводити роз'яснювальну роботу щодо практики звернення працівників освіти до судів про примусове стягнення заборгованої заробітної плати.

РОЗДІЛ VI ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЗДОРОВ'Я

Департамент освіти і науки зобов'язується:

- 6.1. Домогтися повного виконання керівниками закладів освіти і науки вимог щодо організації роботи з охорони праці відповідно до Закону України „Про охорону праці”, наказу Міністерства освіти і науки України № 563 від 01.08.2001 року, відшкодування шкоди, заподіяної працівникові ушкодженням здоров'я, пов'язаним з виконанням ним трудових обов'язків.
- 6.2. Дотримуватись виконання Комплексної програми запобігання дорожньо-транспортному, побутовому і дитячому травматизму невиробничого характеру.
- 6.3. Створити обласний методичний кабінет охорони праці відповідно до Типового положення про кабінет охорони праці.
- 6.4. Щорічно вносити на обговорення розширеного засідання колегії, нарад керівників органів управління освітою за участю представників обласної Профспілки питання створення належних умов і безпеки праці, вжиття заходів для зменшення виробничого травматизму і професійної захворюваності.
- 6.5. Проводити відповідно до Закону України „Про охорону праці” навчання і перевірку знань з безпеки життєдіяльності (охорона праці, пожежна безпека тощо) керівників, спеціалістів міських, районних і ОТГ органів управління освітою, вищих навчальних закладів, підпорядкованих Департаменту освіти і науки.
- 6.6. Забезпечити контроль за своєчасним проведенням безоплатних первинних та періодичних медичних оглядів працівників навчальних закладів, установ, організацій і підприємств галузі освіти з необхідними лабораторними дослідженнями згідно зі ст. 17 Закону України «Про охорону праці» та постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2001 № 559 «Про затвердження переліку професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам, порядку проведення цих оглядів та видачі особистих медичних книжок».

Сторони Угоди рекомендують керівникам органів управління освітою, установ та закладів освіти:

- 6.7. Забезпечити визначення відповідальних осіб з охорони праці в органах управління освітою (безпеки життєдіяльності) відповідно до вимог ст. 15 Закону України „Про охорону праці” та Типового положення про службу охорони праці.

- 6.8. Забезпечити заклади освіти та науки нормативно-правовими актами з охорони праці.
- 6.9. Забезпечити проведення атестації робочих місць з несприятливими умовами праці відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 442 від 01.08.92 р. та листа Кабінету Міністрів України від 16.06.2002 року № 4274/52, за результатами якої на умовах колективних договорів:
- здійснювати доплати працівникам закладів освіти і науки за роботу в шкідливих і важких умовах праці згідно з додатком № 2 до Галузевої Угоди;
  - надавати додаткові відпустки за роботу з шкідливими і важкими умовами праці згідно з додатком № 3 до Галузевої Угоди;
  - надавати додаткові відпустки за особливий характер роботи згідно з додатком № 4 до Галузевої угоди.
- 6.10. Забезпечити фінансування заходів для створення безпечних та нешкідливих умов праці відповідно до вимог нормативних документів з охорони праці.
- 6.11. Включати в колективні договори закладів освіти і науки зобов'язання щодо:
- забезпечення працівників, що зайняті у шкідливих умовах праці відповідними пільгами і компенсаціями (лікувально-профілактичне харчування, молоко тощо);
  - видачі спецодягу, інших засобів індивідуального захисту, мийних та знешкоджувальних засобів;
  - здійснення доплат працівникам за роботу у шкідливих і важких умовах праці (додаток № 2 до Галузевої Угоди);
  - надання щорічних додаткових відпусток за роботу у шкідливих і важких умовах праці (додаток № 3 до Галузевої Угоди);
  - надання щорічних додаткових відпусток за особливий характер праці (додаток № 4 до Галузевої Угоди).
- 6.12. Передбачати в кошторисах навчальних закладів необхідні видатки для фінансування профілактичних заходів з охорони праці відповідно до ст.19 Закону України “Про охорону праці”, в тому числі для проведення атестації робочих місць за умовами праці відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 1 серпня 1992 року № 442.
- 6.13. Передбачати в штатних розписах навчальних закладів та установ освіти з кількістю працівників 50 і більше осіб посаду спеціаліста служби охорони праці відповідно до норм ст. 15 Закону України “Про охорону праці” та рішення колегії Міністерства освіти і науки України від 11 лютого 2010 року.
- 6.14. Забезпечити проведення Всеукраїнського громадського огляду-конкурсу охорони праці в установах, закладах, підприємствах та організаціях Міністерства освіти і науки України відповідно до Положення, затвердженого постановою колегії Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України та президії ЦК Профспілки

працівників освіти і науки України Протокол №1/6-22 від 23.01.2013, Протокол № П-18-3 від 10.12.2012.

- 6.15. Забезпечувати безперешкодний доступ представників Профспілки з питань охорони праці, технічних інспекторів праці Профспілки до навчальних закладів, установ, підприємств, організацій галузі освіти відповідно до вимог ст. 41 Закону України «Про охорону праці», ст. 259 Кодексу законів про працю України, ст. 21, 38 (пункт 12) Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності».

Сторони угоди спільно домовились:

- 6.16. Забезпечити контроль:
- за виконанням вимог щодо створення здорових, безпечних умов праці і навчання для учасників навчально-виховного процесу відповідно до Кодексу цивільного захисту України Законів України „Про охорону праці”, „Про дорожній рух”;
  - за реалізацією заходів з охорони праці, передбачених колективними договорами, угодами в закладах і установах освіти і науки.
- 6.17. Сприятимуть поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, виділенню для цієї мети коштів з бюджетів усіх рівнів не менше як 0,2 відсотка від фонду оплати праці, відповідно до ст. 19 Закону України „Про охорону праці”.
- 6.18. Брати активну участь в організації та проведенні Всеукраїнського огляду-конкурсу охорони праці в установах, закладах, підприємствах та організаціях Міністерства освіти і науки України відповідно до Положення, затвердженого постановою колегії Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України та президії ЦК Профспілки працівників освіти і науки України Протокол №1/6-22 від 23.01.2013, Протокол № П-18-3 від 10.12.2012.
- 6.19. Вживати заходів для організації та забезпечення оздоровлення дітей працівників освіти.
- 6.20. Забезпечити приведення штатних розписів закладів та установ освіти у відповідність до вимог нормативів Міністерства освіти і науки України, зокрема введення посад електротехнічних працівників, сторожів (не менше трьох ставок на заклад чи установу).

Обласна організація Профспілки зобов'язується:

- 6.21. Спільно з членськими організаціями галузевої Профспілки забезпечити громадський контроль за додержанням вимог, передбачених нормативними актами з питань охорони праці, створенням безпечних, нешкідливих умов праці і належного виробничого побуту, забезпеченням працівників засобами колективного та індивідуального захисту.
- 6.22. Організувати навчання профспілкового активу, представників Профспілки з питань охорони праці, громадського контролю за виконанням керівниками закладів і установ галузі вимог законодавства та нормативних актів з охорони праці.

- 6.23. Контролювати своєчасність і повноту відшкодування власником шкоди, заподіяної працівникові каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, пов'язаним з виконанням ним трудових обов'язків, а також виплат одноразової допомоги відповідно до Закону України „Про охорону праці”.
- 6.24. Забезпечити участь представників обласної ради Профспілки у роботі комісій з розслідування причин нещасних випадків, опрацюванні заходів щодо їх попередження та вирішенні питань, пов'язаних з профілактикою ушкодження здоров'я учасників навчально-виховного процесу.
- 6.25. Сприяти здійсненню відповідних заходів у ході щорічного проведення Всесвітнього дня охорони праці.
- 6.26. Забезпечувати територіальні комітети Профспілки нормативно-правовими документами з питань охорони праці.

РОЗДІЛ VII СОЦІАЛЬНІ ГАРАНТІЇ, ПІЛЬГИ, КОМПЕНСАЦІЇ

Департамент освіти і науки зобов'язується:

- 7.1. Домагатися безумовного забезпечення педагогічним, науково-педагогічним, науковим та іншим працівникам галузі гарантій, передбачених чинним законодавством.
- 7.2. Сприяти вирішенню питань щодо регулярного безоплатного підвезення у сільській місцевості до місця роботи і додому педагогічних працівників.
- 7.3. Забезпечити вирішення питання щодо проведення обов'язкових щорічних безоплатних медичних оглядів працівників закладів освіти, студентів коледжів, які навчаються за денною формою навчання, учнів професійно-технічних навчальних закладів, придбання медичних книжок нового зразка.
- 7.4. Сприяти формуванню ефективної мережі, збереженню, функціонуванню та розвитку об'єктів соціальної сфери, мережі культурно-освітніх, оздоровчих закладів, спортивних споруд галузі та закладів післядипломної педагогічної освіти.

Сторони Угоди рекомендують керівникам органів управління освітою, установ та закладів освіти:

- 7.5. Забезпечити виплату педагогічним працівникам в повному обсязі компенсацій при службових відрядженнях, в т.ч. для підвищення кваліфікації.
- 7.6. Сприяти вирішенню питання щодо регулярного безоплатного підвезення у сільській місцевості до місця роботи і додому педагогічних працівників у громадському транспорті.
- 7.7. Забезпечити проведення обов'язкових щорічних безоплатних медичних оглядів працівників закладів освіти, придбання ними медичних книжок нового зразка.

- 7.8. Забезпечити надання педагогічним та науково-педагогічним працівникам допомоги на оздоровлення при наданні щорічних відпусток у розмірі одного посадового окладу та щорічної грошової винагороди за сумлінну працю, зразкове виконання службових обов'язків в розмірі до одного посадового окладу до професійного свята – Дня працівника освіти відповідно до ст. 57 Закону України „Про освіту”.
- 7.9. Забезпечити надання працівникам закладів освіти матеріальної допомоги, в тому числі на оздоровлення, в розмірі до одного посадового окладу на рік, виплату премій відповідно до їх особистого внеску в загальні результати роботи в межах фонду заробітної плати, затвердженого в кошторисах відповідно до нормативно-правових актів
- 7.10. Надавати працівникам матеріальну допомогу для вирішення соціально-побутових питань за рахунок власних коштів установ і закладів освіти відповідно до п.5 ст.57 Закону України „Про освіту”.
- 7.11. Забезпечити працівникам оплату простою не з їх вини, в тому числі непедагогічним, у розмірі не менше тарифної ставки (посадового окладу); оплату праці вчителів, вихователів, у тому числі груп продовженого дня, вихователів дошкільних навчальних закладів, музичних керівників, викладачів у випадках, коли в окремі дні (місяці) заняття не проводяться з незалежних від них причин (епідемії, метеорологічні умови тощо), із розрахунку заробітної плати, встановленої при тарифікації, з дотриманням при цьому умов чинного законодавства.
- 7.12. Надавати при виході на пенсію допомогу:
- науково-педагогічним та науковим працівникам – у розмірі шести посадових окладів з урахуванням надбавок, доплат;
  - іншим категоріям працівників – у розмірі посадового окладу (ставки заробітної плати) за рахунок власних коштів установи на умовах колективних договорів.
- 7.13. Вживати заходів, спрямованих на:
- виконання регіональних програм забезпечення житлом педагогічних і науково-педагогічних працівників;
  - безумовне дотримання чинного законодавства щодо забезпечення педагогічних працівників сільської місцевості, селищ міського типу, а також пенсіонерів з їх числа безоплатним житлом з опаленням і освітленням у межах встановлених норм;
  - забезпечення у сільській місцевості регулярного безкоштовного підвезення педагогічних працівників до місця роботи і додому.
- 7.14. Забезпечувати компенсацію працівникам вартості бланків особистих медичних книжок та витратних матеріалів для проведення лабораторних досліджень на умовах колективних договорів.
- 7.15. Сприяти наданню педагогічним працівникам додаткових пільг з оплати за утримання їх дітей у дитячих дошкільних закладах освіти за рахунок коштів місцевих бюджетів.

- 7.16. Передбачати норми щодо соціального захисту ветеранів праці при укладенні колективних договорів.
- 7.17 Відраховувати профспілковим комітетам не менше як 0,3 % фонду оплати праці на культурно-просвітницьку, спортивно-оздоровчу роботу, роботу з дітьми відповідно до чинного законодавства.

Сторони угоди домовились:

- 7.18. Вживати заходів для збереження в наступних роках у повному обсязі передбачених ст. 57 Закону України „Про освіту” гарантій щодо оплати праці педагогічних працівників та забезпечення педагогічних працівників сільської місцевості і селищ міського типу та членів їх сімей безоплатним користуванням житлом з опаленням і освітленням та недопущення їх звуження при прийнятті нової редакції закону.
- 7.19. Визначити можливі джерела фінансування та шляхи забезпечення житлом педагогічних та науково-педагогічних працівників. Ініціювати розробку державної програми, спрямованої на забезпечення житлом працівників освіти.
- 7.20. Вживати заходів для запровадження нових підходів щодо визначення розміру пенсій педагогічним працівникам на рівні 80–90 відсотків заробітної плати та забезпечення призначення пенсій за вислугу років.
- 7.21. Здійснювати перепрофілювання, закриття, ліквідацію, а також зміну форм власності об’єктів соціально-культурної сфери за згодою відповідної профспілкової організації.
- 7.22. Вживати спільних заходів для впровадження недержавного пенсійного забезпечення та обов’язкового професійного страхування працівників освіти.
- 7.23. Вживати заходів відновлення та недопущення звуження прав педагогічних працівників на пенсію за вислугу років, осучаснення раніше призначених пенсій.
- 7.24. Вживати заходів для забезпечення дотримання чинного законодавства:
- у сфері трудових відносин;
  - при забезпеченні соціальних гарантій і пільг для працівників освіти, членів їх сімей, а також пенсіонерів, які працювали раніше в галузі освіти;
  - при наданні гарантій і компенсацій молодим спеціалістам у разі переїзду їх у іншу місцевість у зв’язку з направленням на роботу у порядку розподілу після закінчення навчального закладу, аспірантури.
- 7.25. Сприяти збереженню і функціонуванню об’єктів соціальної сфери, мережі культурно-освітніх, оздоровчих закладів галузі освіти.
- 7.26. Сприяти вирішенню питань щодо відновлення пільгових путівок на лікування освітянам через місцеві відділення фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.
- 7.27. Забезпечити виділення коштів для реалізації програм оздоровлення осіб, які навчаються, а також дітей працівників освіти в літній та канікулярний періоди.

- 7.28. Сприяти забезпеченню рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у працевлаштуванні, просуванні по роботі, підвищенні кваліфікації та перепідготовці.
- 7.29. Організувати щорічне проведення обласних галузевих спартакіад, змагань, турнірів, зльотів, фестивалів та конкурсів, інших культурно-просвітницьких та спортивних заходів серед працівників освіти.
- 7.30. Рекомендувати керівникам за рахунок власних коштів установ і закладів освіти встановлювати додаткові порівняно із чинним законодавством трудові і соціально-побутові пільги для працівників.
- 7.31. Сприяти поліпшенню житлового забезпечення працівників галузі і органів управління освітою та кредитування спорудження (придбання) ними житла.
- 7.32. Вживати заходів для забезпечення діяльності дитячих закладів оздоровлення і відпочинку всіх форм власності.

Обласна організація профспілки зобов'язується:

- 7.33. Вжити заходів для активізації діяльності районних, міських рад профспілки та профспілкових комітетів з метою забезпечення соціальних гарантій, пільг та компенсацій, передбачених угодою.
- 7.34. Забезпечити організацію роз'яснювальної роботи в первинних профспілкових організаціях щодо трудових прав, пенсійного забезпечення працівників галузі, соціального страхування, надавати членам Профспілки відповідну безкоштовну правову допомогу.
- 7.35. Сприяти виділенню коштів для реалізації програм оздоровлення дітей працівників освіти у літній період.

РОЗДІЛ VIII РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА

З метою подальшого розвитку соціального партнерства галузі сторони угоди домовились про наступне:

- 8.1. При підготовці і прийнятті нормативних актів, що регулюють соціально-трудові відносини в галузі освіти, стосуються соціального захисту працівників, студентів та учнів враховувати позицію іншої сторони.
- 8.2. Вносити пропозиції суб'єктам права законодавчої ініціативи, відповідним органам державної влади і місцевого самоврядування Центральному Комітету Профспілки працівників освіти і науки до проектів закону, діючих законодавчих та нормативно-правових актів, які стосуються соціально-трудової сфери.
- 8.3. Сприяти:
  - укладенню колективних договорів в усіх установах та закладах освіти і науки, на які поширюється дія угоди;
  - впровадженню та поширенню практики проведення попередньої експертизи проектів колективних договорів щодо їх відповідності нормам законодавства, Генеральної, Галузевої та цієї угод;

- укладенню колективних угод між органами управління освітою, включаючи органи управління освітою ОТГ і відповідними районними, міськими радами профспілки.
- 8.4. Представники органів управління освітою, керівники закладів освіти і науки на запрошення профспілкових органів братимуть участь в заходах Профспілки, які спрямовані на захист трудових, соціально-економічних прав працівників та студентів.
- 8.5. Погоджувати з виборними органами первинних профспілкових організацій студентів питання:
- поселення осіб, які навчаються у вищому навчальному закладі, у гуртожиток і виселення їх із гуртожитку;
  - відрахування студентів (членів Профспілки) з вищого навчального закладу;
  - затвердження правил внутрішнього розпорядку вищого навчального закладу в частині, що стосується осіб, які навчаються;
  - призначення стипендій, організації дозвілля, оздоровлення, побуту та харчування тощо.
- 8.6. Створити зі складу сторін постійно діючу робочу комісію для об'єктивного вивчення, аналізу, розгляду спірних питань, трудових спорів, скарг та надання рекомендацій заявникам і керівникам органів управління освітою, навчальним закладам щодо вжиття ними заходів реагування.
- 8.7. Департамент освіти і науки, органи управління освітою, керівники закладів освіти і науки:
- забезпечать виконання Розпорядження голови Львівської облдержадміністрації від 20 листопада 2015 року № 720/0/5-15 „Про вдосконалення соціального діалогу на Львівщині”;
  - забезпечать відповідне погодження з обласною радою Профспілки, комітетами, радами Профспілки на місцях нормативних актів, які стосуються прав та інтересів працівників у сфері трудових, соціально-економічних відносин;
  - надаватимуть відповідним радам та комітетам Профспілки інформацію щодо соціально-економічного розвитку освіти області, стану фінансування закладів підпорядкованих Департаменту освіти і науки результатів їх діяльності, заборгованості із виплати заробітної плати і стипендії, реалізації трудових і соціально-економічних прав та інтересів працівників, студентів та учнів;
  - сприятимуть профспілковим органам у забезпеченні навчання учасників колективних переговорів на всіх рівнях, проведенні з цією метою семінарів, конференцій, спеціальних навчальних курсів, фінансування відповідних заходів.
- 8.8. Департамент освіти і науки та обласна рада Профспілки координуватимуть діяльність органів управління на місцях, керівників закладів освіти і науки, рад та комітетів Профспілки на виконання зобов'язань за даною угодою.
- 8.9. Створювати умови для безперешкодного доступу уповноважених профспілкових представників до закладів освіти і науки, органів

- виконавчої влади, у компетенції яких є вжиття рішень з порушених питань у сфері соціально-трудових відносин.
- 8.10. Поширювати пільги і винагороди, що застосовуються в закладі, на штатних профспілкових працівників згідно з колективними договорами.
  - 8.11. Встановлювати за активну і сумлінну працю із захисту прав і інтересів працівників щорічну винагороду в розмірі посадового окладу (ставки заробітної плати) головам профспілкових організацій, які здійснюють свої повноваження на громадських засадах.
  - 8.12. Спрямовувати органи управління освітою, керівників установ і закладів освіти на безумовне забезпечення законодавчо закріплених положень щодо прав працівників на об'єднання в профспілки, повноважень виборних профспілкових органів та гарантій їхньої діяльності.
  - 8.13. Запропонувати виборним профспілковим органам обов'язкове ініціювання переговорів щодо укладання угод, колективних договорів

РОЗДІЛ ІХ

ГАРАНТІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УМОВ ДЛЯ РОБОТИ ПРОФСПІЛКОВИХ ОРГАНІВ

Департамент освіти і науки зобов'язується:

- 9.1. Забезпечити в закладах освіти, науки права та гарантії діяльності профспілки працівників освіти і науки України, її організаційних ланок, передбачені Конституцією України, Законом України „Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності”, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, ратифікованими Україною конвенціями Міжнародної Організації Праці.
- 9.2. Не допускати втручання керівників закладів освіти і науки у статутну діяльність організаційних ланок Профспілки працівників освіти і науки України, передбачену чинним законодавством.
- 9.3. Вводити до складу колегії Департаменту освіти і науки та колегій районних, міських, ОТГ органів управління освітою представників Профспілки відповідного рівня.
- 9.4. Активізувати співпрацю з профспілковими організаціями з усіх питань забезпечення належного статусу педагогічних та науково-педагогічних працівників, підвищення рівня соціально-економічного захисту працівників освіти та осіб, які навчаються;
  - вводити до складу атестаційних комісій, робочих та дорадчих органів, конкурсних комісій по заміщенні вакантних посад в органах управління освітою та керівників навчальних закладів представників Профспілки, які підтвердили статус репрезентативності;
  - утримуватися від будь-яких дій, що можуть бути розцінені як втручання у статутну діяльність Профспілки;
  - створювати умови для безперешкодного доступу уповноважених профспілкових представників до закладів освіти і науки, органів

- виконавчої влади, до компетенції яких відносяться питання прийняття рішень з порушених питань у сфері соціально-трудових відносин.
- не допускати звільнення з ініціативи роботодавця виборних представників профспілкових органів без згоди Сторін.
- 9.5. Підтримувати безготівковий порядок сплати членських профспілкових внесків згідно з особистими заявами членів профспілки з подальшим їх перерахуванням на рахунки відповідних профспілкових органів або транзитні рахунки профспілкових органів не пізніше трьох банківських днів після виплати заробітної плати працівникам та стипендії студентам.
  - 9.6. Сприяти навчанню профспілкових кадрів та активу, підвищенню їх кваліфікації.
  - 9.7. Сприяти наданню у користування профспілковим комітетам, міським і районним радам Профспілки приміщень для роботи, наявних електронних засобів зв'язку (електронна пошта, Internet) для обміну інформацією з керівними органами Профспілки працівників освіти і науки України.

**Сторони Угоди рекомендують керівникам органів управління освітою,
установ та закладів освіти:**

- 9.8. Забезпечувати вільний вхід до закладів та установ освіти і науки представників Профспілки працівників освіти і науки України їх доступ до робочих місць, місць зібрання членів Профспілки, можливість зустрічі та спілкування з працівниками і студентами, іншими особами, які навчаються.
- 9.9. Поширювати пільги і винагороди, що застосовуються в закладі, на штатних профспілкових працівників згідно з колективними договорами.
- 9.10 Встановлювати головам профспілкових організацій, які здійснюють свої повноваження на громадських засадах, щорічну винагороду в розмірі посадового окладу (ставки заробітної плати) за активну і сумлінну працю із захисту прав та інтересів працівників.
- 9.11. Врахувати, що при укладенні колективних договорів та угод внесення пропозицій з питань соціально-економічних прав та інтересів студентської молоді покладається на профспілкові комітети студентів.
- 9.12. Долучати представників профспілкових організацій до роботи в дорадчих та робочих органах.
- 9.13. Надати членам виборних профспілкових органів, не звільненим від своїх виробничих чи службових обов'язків, на умовах, передбачених колективним договором чи угодою, вільний від роботи час із збереженням середньої заробітної плати для участі в консультаціях і переговорах, виконання інших громадських обов'язків в інтересах трудового колективу, а також на час участі в роботі виборних профспілкових органів, але не менше ніж три години на тиждень.
- 9.14. Надавати працівникам, обраним до складу виборних профспілкових органів, додаткову відпустку тривалістю до 6 календарних днів із

збереженням середньої заробітної плати за рахунок роботодавця на час профспілкового навчання.

- 9.15. Сторони Угоди не рідше двох разів на рік проводять консультативні зустрічі щодо питань реформування освітньої законодавства, соціально-економічного розвитку галузі, стану фінансування закладів, заборгованості із виплати заробітної плати і стипендії, реалізації трудових і соціально-економічних прав та інтересів працівників і осіб, які навчаються тощо.

Обласна організація профспілки зобов'язується:

- 9.16. Своєчасно доводити до відома комітетів (рад) Профспілки зміст нормативних документів, що стосуються соціально-економічних інтересів працівників освіти, науки та студентів.
- 9.17. Спрямувати роботу рад та комітетів Профспілки на організацію контролю за своєчасним введенням в дію нормативних документів з питань трудових відносин, оплати праці, розподілу навчального навантаження, дотримання в закладах освіти і науки трудового законодавства.
- 9.18. Проводити роз'яснювальну роботу щодо трудових прав та гарантій працівників, а також методів і форм їх захисту через засоби масової інформації, безпосередньо в трудових та студентських колективах.
- 9.19. Посилити особисту відповідальність профспілкових кадрів стосовно питань захисту порушених законних прав та інтересів членів профспілки.
- 9.20. Сприяти реалізації права профспілкових органів, передбаченого ст. 45 КЗпП України, щодо висунення вимоги власникам або уповноваженим ними органам про розірвання трудового договору (контракту) з керівником установи, організації, якщо він порушує законодавство про працю, колективні договори та угоди.
- 9.21. Запропонувати виборним профспілковим органам обов'язкове ініціювання переговорів щодо укладення угод, колективних договорів.
- 9.22. Організувати надання допомоги виборним органам Профспілки у проведенні колдоговірної кампанії з метою забезпечення:
- відповідності законодавству норм колективних договорів, зокрема з питань оплати праці, режиму роботи, охорони праці, надання відпусток;
  - відповідальності сторін за невиконання умов колективних договорів;
  - вирішення через колективні договори питань, не врегульованих чинним законодавством.
- 9.23. Узагальнити та поширити практику роботи виборних органів Профспілки щодо притягнення до відповідальності посадових осіб, винних у порушенні законодавства про працю.
- 9.24. Налагодити співпрацю виборних органів Профспілки з органами Державного нагляду за додержанням законодавства про працю з метою забезпечення контролю за дотриманням чинного трудового законодавства.

- 9.25. Сприяти поширенню практики представлення виборними органами Профспілки інтересів членів Профспілки при розгляді їх трудових спорів в комісіях по трудових спорах, судах.
- 9.26. Інформувати Департамент освіти і науки про факти порушення гарантій та прав діяльності профспілки в закладах освіти і науки з метою вжиття відповідних заходів.
- 9.27. Забезпечити попереднє інформування Департаменту освіти і науки перед скеруванням звернення до правоохоронних органів з приводу порушення гарантій та прав діяльності профспілки.

РОЗДІЛ X КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ КОЛЕКТИВНОЇ УГОДИ

Сторони угоди спільно домовились:

- 10.1. Періодично проводити зустрічі двох сторін, на яких аналізувати хід виконання взаємних зобов'язань за угодою.
- 10.2. Один раз на рік (грудень) на спільному засіданні колегії Департаменту освіти і науки та ради обласної організації Профспілки працівників освіти і науки заслуховувати керівників цих органів про хід виконання угоди. Інформацію про хід виконання угоди доводити до відома установ і закладів освіти. За умови невиконання чи несвоєчасного її виконання, виявляти причини та вживати термінових заходів щодо їх усунення.
- 10.3. Посадових та інших осіб, які своїми діями або бездіяльністю призвели до порушення, невиконання умов даної угоди, притягати до дисциплінарної відповідальності згідно із чинним законодавством.
- 10.4. Контроль за виконанням угоди здійснювати спільною комісією, визначеною сторонами (Додаток №1).

Угода підписана у двох примірниках, які зберігаються у кожної із Сторін і мають однакову юридичну силу.

Директор Департаменту освіти і науки Львівської обласної державної адміністрації

Голова Львівської обласної організації профспілки працівників освіти і науки України

Л.С.Мандзій

М.Г. Яцейко

до угоди між Департаментом освіти і науки Львівської обласної держадміністрації та Львівською обласною організацією профспілки працівників освіти і науки України на 2016-2020 рр.

СПІЛЬНА КОМІСІЯ

Департаменту освіти і науки Львівської облдержадміністрації та Львівської обласної організації профспілки працівників освіти і науки для ведення колективних переговорів та здійснення контролю за виконанням угоди

з боку Департаменту освіти і науки:

1. Гайдук Ігор Григорович – заступник директора Департаменту освіти і науки Львівської облдержадміністрації
2. Сислюк Ірина Петрівна – викладач Львівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.
3. Саврук Леся Анатоліївна – начальник відділу кадрового та організаційного забезпечення Департаменту освіти і науки Львівської облдержадміністрації
4. Мусаковська Ольга Володимирівна – головний спеціаліст відділу планово-фінансової діяльності, бухгалтерського обліку і звітності
5. Глуховецький Богдан Любомирович – керівник відділу освіти Буської райдержадміністрації
6. Мартиняк Галина Ігорівна – головний спеціаліст відділу дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти, соціального захисту та виховної роботи Департаменту освіти і науки Львівської облдержадміністрації
7. Кізима Олег Зіновійович – директор ПТУ №35 м. Стрия
8. Ковталюк Алла Василівна – начальник відділу освіти, молоді та спорту Новокалінівської міської ради

з боку обласної організації Профспілки:

1. Калин Мар'ян Миронович – заступник голови, завідувач відділу соціально-економічного захисту обласної організації профспілки працівників освіти і науки
2. Малярчин Мирон Володимирович – правовий інспектор праці ЦК Профспілки по Львівській області
3. Корчинський Василь Богданович – юрисконсульт обласної організації профспілки працівників освіти і науки
4. Бойко Анатолій Антонович – голова первинної профспілкової організації працівників Національного лісотехнічного університету України
5. Грицик Ольга Богданівна – голова Дрогобицької районної організації профспілки працівників освіти і науки України
6. Краєвська Віра Степанівна – голова Кам'янка-Бузької районної організації профспілки працівників освіти і науки України
7. Кузів Наталія Антонівна – голова Шевченківської районної організації профспілки працівників освіти і науки України
8. Поліщук Богдан Васильович – голова первинної профспілкової організації студентів та аспірантів Національного університету «Львівська Політехніка»

до угоди між Департаментом освіти і науки Львівської обласної державної адміністрації та
Львівською обласною організацією профспілки
працівників освіти і науки України на 2016-2020 рр.

- I. Сторони Угоди рекомендують ректоратам, профспілковим комітетам працівників і профспілковим комітетам студентів вищих навчальних закладів:
- 1.1. Укласти колективні договори між ректоратами та профспілковими комітетами працівників вищих навчальних закладів.
  - 1.2. Для забезпечення захисту прав та соціально-економічних інтересів студентів у вузах укласти Угоди між керівництвом навчального закладу та профкомом студентів, які можуть бути складовою частиною колективного договору вищого навчального закладу.
  - 1.3. Вживати заходи для посилення організаційно-методичного забезпечення самостійної роботи студентів, підвищення наукового і методичного рівня навчальної літератури та дидактичних матеріалів під час планування роботи науково-педагогічних працівників.
  - 1.4. Провести інвентаризацію студентських гуртожитків з метою цільового використання їх виключно для проживання студентів.
  - 1.5. Організувати проведення реконструкцій приміщень гуртожитків з метою забезпечення житлом студентських сімей.
  - 1.6. Розробити та забезпечити реалізацію заходів, спрямованих на виконання Указу Президента України „Про заходи щодо розвитку духовності, захисту моралі та формування здорового способу життя громадян” щодо організації оздоровлення студентів, їх відпочинку та дозвілля, роботи із студентськими сім'ями, розвитку художньої самодіяльності, спорту тощо.
  - 1.7. Вживати заходів для надання підтримки студентам з числа сиріт, інвалідів, малозабезпечених сімей та обдарованої молоді.
  - 1.8. Проводити оплату праці працівників вищих навчальних закладів IV рівня акредитації та закладів, яким надано статус національних, відповідно до діючих нормативних документів.
  - 1.9. Спрямовувати для заохочення студентів, аспірантів, докторантів за успіхи в навчанні, участь у громадській, спортивній та науковій роботі, надання їм матеріальної допомоги та преміювання не менше як 10 % коштів стипендійного фонду, передбаченого кошторисом навчального закладу.
  - 1.10. Сприяти відновленню і функціонуванню санаторіїв-профілакторіїв вищих навчальних закладів.
  - 1.11. Вживати заходів для надання відповідно до чинного законодавства:
    - випускниками вищих навчальних закладів, які здобули освіту за напрямками і спеціальностями педагогічного профілю та уклали на строк не менше ніж три роки договір про роботу у загальноосвітніх школах та професійно-технічних навчальних закладах, грошової допомоги в п'ятикратному розмірі мінімальної заробітної плати;
    - молодим фахівцям, які одержали направлення на роботу після закінчення навчального закладу, відпустки тривалістю 30 календарних днів з виплатою при цьому допомоги у розмірі академічної або соціальної стипендії, яку вони отримували в останній місяць навчання у вищому навчальному закладі (крім додаткової соціальної стипендії, що

виплачується особам, які постраждали від Чорнобильської катастрофи), за рахунок замовника.

II. Сторони Угоди спільно домовились:

- 2.1. Домогтися запровадження пільгового користування для студентів, які є переможцями всеукраїнських та міжнародних олімпіад, конкурсів, турнірів, послугами бібліотек, музеїв, виставок, театрів, спортивних закладів.
- 2.2. Брати участь у громадських слуханнях з обговорення студентських проблем спільно з представниками зацікавлених сторін, громадських організацій.
- 2.3. Сприяти в проведенні обласних галузевих Спартакіад серед працівників та студентів.
- 2.4. Залучати освітянські та студентські колективи у місцевих міжрегіональних, всеукраїнських оглядах, конкурсах, фестивалях художньої самодіяльності.
- 2.5. Домагатися вирішення питання щодо нарахування пенсій науково-педагогічним працівникам з урахуванням заробітної плати за роботу на умовах сумісництва.
- 2.6. Вживати заходів для наближення розміру стипендії студентам вищих навчальних закладів до прожиткового мінімуму.
- 2.7. Сприяти розробленню регіональної програми забезпечення житлом педагогічних і науково-педагогічних працівників.